

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-02-20

Social- och omsorgskontoret

Äldreomsorgsnämnden

Årsrapport 2017 Äldreomsorgsnämnden

Dnr: 17/003

Sammanfattning av ärendet

Äldreomsorgsnämnden har ett positivt resultat om 31,1 mkr i bokslutet 2017. Större delen av resultatet förklaras av avsatta extramedel för digitaliseringsprojekt och oförutsedda utgifter inte har förbrukats. En ytterligare förklaring till det positiva resultatet är att beslutade insatser är lägre än planerat. De lägre volymerna är i huvudsak en effekt av myndighetens arbete med rätt insats till rätt brukare inom nämndens hela arbetsområde och en lyckad satsning på arbetet med en trygg och säker hemgång.

Införandet av tid- och insatsregistreringen inom hemtjänsten i kombination med myndighetens arbete med en rättsäker och effektiv handläggning har lett till 120 000 färre hemtjänsttimmar än budgeterat under 2017. Det motsvarar sänkta kostnader med 46,8 mkr, men då verksamheten inom egen regi inte lyckats anpassa verksamheten, så blir effekten för hela nämnden ingen sänkt kostnad för hemtjänsten. Under 2018 kommer verksamheten i egen regi att arbeta med ett antal åtgärder för att vara kostnadseffektiva.

Äldreomsorgsnämndens totala nettokostnader är 13,9 mkr högre jämfört med föregående år.

Förvaltning föreslår att äldreomsorgsnämnden godkänner årsrapport äldreomsorgsnämnden per den 31 december 2017 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse daterad 2018-02-20

Årsrapport äldreomsorgsnämnden per den 31 december 2017 med bilagor.

Ärendet

Resultatet för äldreomsorgsnämnden är 31,1 mkr. Större delen av resultatet förklaras av att endast 2,0 mkr av avsatta extramedel på 20,2 mkr för digitaliseringsprojekt och oförutsedda utgifter har förbrukats. De ej förbrukade extramedlen består av 7,2 mkr till oförutsedda händelser, där inget har förbrukats. 5,0 mkr till digitalisering av hemtjänsten där 1,5 mkr har förbrukats samt 3,0 mkr till digitaliseringen av särskilda boenden där inget har förbrukats. Verksamheten har genomfört utbildningsinsatser under hösten i digital dokumentation för motsvarande 1 mkr, men kostnaderna ligger inom respektive verksamhetsområde. På grund av det stora arbetet med införande av tid- och insatsregistrering inom hemtjänsten har det inte funnits tillräckligt med personal för att kunna slutföra alla planerade digitaliseringsprojekt under året. Införande av tid- och insatsregistrering är en nödvändig grund för det vidare arbetet med kvalitet och effektiviseringar inom hemtjänstens område. Trots att medlen inte använts, så har det under året skett en stor utveckling inom verksamheten. Allt utvecklingsarbete medför inte heller ökade kostnader.

Efter aprilbokslutet tilldelade kommunfullmäktige nämnden 5,0 mkr för systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete till framtida äldreomsorg där endast 0,5 mkr har förbrukats. Under hösten togs ett utkast till femårsplan fram med hjälp av djupintervjuer med chefer inom äldreomsorgen, politiker, intresseorganisationer, brukare och medarbetare. Ett första utkast har kommit till kontoret och planen kommer att redovisas under våren. Planen ska därefter implementeras i verksamheterna. Resultatet påverkas också positivt med 2,3 mkr av att leverantörer inte har och inte kommer att fakturera för tidigare års kostnader för utskrivningsklara.

En ytterligare förklaring till det positiva resultatet är att beslutade insatser är lägre än budgeterat. De lägre volymerna är i huvudsak en effekt av myndighetens arbete med rätt insats till rätt brukare inom nämndens hela arbetsområde och en lyckad satsning på arbetet med en trygg och säker hemgång. Under året har nämnden 1 747 färre vård dygn på korttidsboende än budgeterat, vilket motsvarar 2 mkr och i snitt 14 färre boendeplaceringar än budgeterat vilket motsvarande 5,7 mkr i lägre kostnader. Myndigheten planerade fler platser i budgeten, men av flera olika skäl så har dessa platser inte utnyttjats. Vissa väljer till exempel att vara kvar hemma med hemtjänst och andra bor på korttids i avvaktan på "rätt" boende. Många brukare/anhöriga har önskemål om särskilda placeringar och det finns inte alltid plats just där det önskas.

Införandet av tid- och insatsregistreringen inom hemtjänsten i kombination med myndighetens arbete med en rättsäker och effektiv handläggning har lett till 120 000 färre hemtjänsttimmar än budgeterat under 2017. Det motsvarar sänkta kostnader med 46,8 mkr, men då verksamheten inom egen regi inte lyckats anpassa verksamheten, så blir effekten för hela nämnden ingen sänkt kostnad för hemtjänsten. Under 2018 kommer verksamheten i egen regi att arbeta med ett antal åtgärder för att vara kostnadseffektiva.

Området **gemensamt**, som består av kostnader för myndigheten, bemanningsservice, bostadsanpassning och hälso- och sjukvårdsinsatser, redovisar ett överskott på 1,1 mkr. Resultatet påverkas positivt av att extramedel för oförutsedda händelser inte har förbrukats, samt negativt av uppbokade kostnader för semesterlöneskulden som inte har registrerats in i ekonomisystemet från lönesystemet.

Verksamheten **ordinärt boende** som består av hemtjänst, korttidsvård, utskrivningsklara samt dagverksamhet redovisar ett överskott på totalt 12,5 mkr. Hemtjänsten står för 5,4 mkr av överskottet vilket till stor del beror på outnyttjade medel för digitalisering samt att medel för oförutsedda händelser inte har förbrukats. Hemtjänstens resultat påverkas också positivt av att volymen minskat efter införandet av tids och insatsregistreringen och myndighetens arbete med rättsäker och effektiv handläggning, samtidigt som den tyngs av att verksamheten i egen regi inte har lyckats ställa om sin verksamhet till den minskade volymen. Korttidsvården visar ett resultat på 0,4 mkr. Utskrivningsklara redovisar ett överskott på 2,5 mkr vilket främst beror på att leverantörer inte har fakturerat för tidigare års kostnader. Dagverksamheten redovisar ett överskott på 4,1 mkr där den främsta orsaken är minskade kostnader för turbundna resor.

Området **särskilt boende** redovisar ett överskott på 16,7 mkr. Servicehusen står för 2,8 mkr av resultatet på grund av minskade volymer. Vård- och omsorgsboendena står för 13,9 mkr av resultatet. Ej förbrukade medel för digitalisering och personalutveckling samt färre boendeplaceringar är de stora orsakerna bakom överskottet för vård- och omsorgsboendena.

Nettokostnaderna har totalt sett ökat med 13,9 mkr. Området **gemensamt** ökar med 11,3 mkr, **Särskilt boende** med 10,5 mkr medan **Ordinärt boende** och **övriga** områden minskar med -7,8 mkr.

Anledningen bakom de ökade kostnaderna för området gemensamt är framförallt en uppbokning av semesterlöneskulden samt kostnader för staben. För **Särskilt boende** är det framförallt öppnandet av Wijbacken som ligger bakom ökningen och för **ordinärt boende** minskar kostnaderna med anledning av lägre volymer, billigare turbundna resor samt att leverantörer inte har fakturerat för utförda tjänster.

Både KF-mål 1 "*Brukarna ska uppleva delaktighet och kvalitet i insatserna*" och KF-mål 2 "*Andelen äldre som upplever trygghet i äldreomsorg ska öka*" har indikatorer som mäts genom Socialstyrelsens årliga brukarundersökning. Undersökningen genomfördes i våras och presenterades i höstas.

KF-mål 1 har inte uppfyllts av hemtjänst och särskilda boenden. Åtgärder för att förbättra resultatet till nästa brukarundersökning är bland annat att utveckla arbetet med social dokumentation som bättre ska spegla brukarnas behov. Den dagliga planeringen ska utvecklas utifrån brukarens behov och för att öka kontinuiteten. För att förstärka arbetet med kost, måltidsmiljöer och rehabiliterande arbetssätt har en dietist anställts. Under året har ett antal aktiviteter genomförts, som utbildning i geriatrisk basnutrition till samtliga sjuksköterskor, måltidsutbildning och kostombudsutbildning. Inom ramen för Kultur 365 genomför kultur- och fritidskontoret olika aktiviteter för äldre som bor hemma eller på vård- och omsorgsboende. Bedömningen blir därmed **Har brister**.

KF-mål 2 är i stort sett uppnått av särskilda boenden men inte av hemtjänsten. Även i detta fall kommer hemtjänsten att fortsätta arbetet med att förbättra den dagliga planeringen. En optimal planering tar hänsyn till kontaktmannaskap, bättre kontinuitet och hjälp på överenskommen tid. Det är en nödvändig åtgärd för att få brukarna att känna sig nöjda, trygga och känna förtroende för personalen. Eftersom särskilda boenden i stort sett uppnår målet blir bedömningen **Har brister**.

Sjukfrånvaron ligger för en tolv månadersperiod på 9,1 procent, vilket är högre än nämndens målnivå på 8,0 procent. Trots att målet inte nåtts så har sjukfrånvaron minskat under 2017 och är lägre än 2016. Bedömningen blir därmed **Har brister**.

Den totala GEH-bedömningen för nämnden avseende KF-mål blir **Har brister**.

Ekonomiska konsekvenser

Äldreomsorgsnämnden redovisar ett positivt resultat på 31,1 mkr. Överskottet beror i huvudsak på att medel avsatta för oförutsedda händelser och satsningar inte behövde användas i sin helhet.

Kontorets/förvaltningens förslag till nämnden:

- Att godkänna årsrapport äldreomsorgsnämnden per den 31 december 2017 samt överlämna rapporten till kommunstyrelsen.

Rickard Sundbom

Stadsdirektör

Lenita Granlund

Socialdirektör

Handläggare:

E-post: bijan.zarrasvand@sodertalje.se

Bijan Zarrasvand

Verksamhetscontroller

Staben

Telefon (direkt): 076-648 38 78

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Akten

KSK ekonomi

Kommunfullmäktige

Rapport | 2018-02-19

Årsrapport äldreomsorgsnämnden

Per den 31 december 2017

Bijan Zarrasvand
Verksamhetscontroller
Staben
Telefon (direkt): 076-648 38 78
E-post: bian.zarrasvand@sodertalje.se

Innehållsförteckning

Nämndens sammanfattning	3
1. Ekonomi	5
Resultat och nettokostnadsutveckling för nämnden	5
1.1.1 Nämndövergripande nivå.....	5
1.1.2 Verksamhetsnivå.....	5
1.1.3 Särskilda uppföljningar.....	9
1.1.4 Statsbidrag och återsökningar	11
1.2 Investeringar	11
1.2.1 KS/KF	11
1.2.2 Lokaler	12
1.2.3 Nämndsinvesteringar	12
2. KF-mål och inriktning	12
KF-mål 1 Brukarna ska uppleva delaktighet och kvalitet i insatserna	12
Nämndens mål.....	15
1.1 KF-mål 2 Andelen äldre som upplever trygghet i äldreomsorgen ska öka	17
Nämndens mål.....	18
3.1 KF-mål: Den hållbara arbetshälsan ska öka och leda till att fler medarbetare är friska och i arbete.	18
4. Sammanfattande GEH-bedömning för nämnden.....	19
5. Internkontroll.....	19

Nämndens sammanfattning

Resultatet för äldreomsorgsnämnden är 31,1 mkr. Större delen av resultatet förklaras av att endast 2,0 mkr av avsatta extramedel på 20,2 mkr för digitaliseringsprojekt och oförutsedda utgifter har förbrukats. De ej förbrukade extramedlen består av 7,2 mkr till oförutsedda händelser, där inget har förbrukats. 5,0 mkr till digitalisering av hemtjänsten där 1,5 mkr har förbrukats samt 3,0 mkr till digitaliseringen av särskilda boenden där inget har förbrukats. Verksamheten har genomfört utbildningsinsatser under hösten i digital dokumentation för motsvarande 1 mkr, men kostnaderna ligger inom respektive verksamhetsområde. På grund av det stora arbetet med införande av tid- och insatsregistrering inom hemtjänsten har det inte funnits tillräckligt med personal för att kunna slutföra alla planerade digitaliseringsprojekt under året. Införande av tid- och insatsregistrering är en nödvändig grund för det vidare arbetet med kvalitet och effektiviseringar inom hemtjänstens område. Trots att medlen inte använts, så har det under året skett en stor utveckling inom verksamheten. Allt utvecklingsarbete medför inte heller ökade kostnader.

Efter aprilbokslutet tilldelade kommunfullmäktige nämnden 5,0 mkr för systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete till framtida äldreomsorg där endast 0,5 mkr har förbrukats. Under hösten togs ett utkast till femårsplan fram med hjälp av djupintervjuer med chefer inom äldreomsorgen, politiker, intresseorganisationer, brukare och medarbetare. Ett första utkast har kommit till kontoret och planen kommer att redovisas under våren. Planen ska därefter implementeras i verksamheterna. Resultatet påverkas också positivt med 2,3 mkr av att leverantörer inte har och inte kommer att fakturera för tidigare års kostnader för utskrivningsklara.

En ytterligare förklaring till det positiva resultatet är att beslutade insatser är lägre än budgeterat. De lägre volymerna är i huvudsak en effekt av myndighetens arbete med rätt insats till rätt brukare inom nämndens hela arbetsområde och en lyckad satsning på arbetet med en trygg och säker hemgång. Under året har nämnden 1 747 färre vård dygn på korttidsboende än budgeterat, vilket motsvarar 2 mkr och i snitt 14 färre boendeplasseringar än budgeterat vilket motsvarande 5,7 mkr i lägre kostnader. Myndigheten planerade fler platser i budgeten, men av flera olika skäl så har dessa platser inte utnyttjats. Vissa väljer till exempel att vara kvar hemma med hemtjänst och andra bor på korttids i avvaktan på "rätt" boende. Många brukare/anhöriga har önskemål om särskilda placeringar och det finns inte alltid plats just där det önskas. Införandet av tid- och insatsregistreringen inom hemtjänsten i kombination med myndighetens arbete med en rättsäker och effektiv handläggning har lett till 120 000 färre hemtjänsttimmar än budgeterat under 2017. Det motsvarar sänkta kostnader med 46,8 mkr, men då verksamheten inom egen regi inte lyckats anpassa verksamheten, så blir effekten för hela nämnden ingen sänkt kostnad för hemtjänsten. Under 2018 kommer verksamheten i egen regi att arbeta med ett antal åtgärder för att vara kostnadseffektiva.

Området **gemensamt**, som består av kostnader för myndigheten, bemanningsservice, bostadsanpassning och hälso- och sjukvårdsinsatser, redovisar ett överskott på 1,1 mkr. Resultatet påverkas positivt av att extramedel för oförutsedda händelser inte har förbrukats, samt negativt av uppbokade kostnader för semesterlöneskulden som inte har registrerats in i ekonomisystemet från lönesystemet.

Verksamheten **ordinärt boende** som består av hemtjänst, korttidsvård, utskrivningsklara samt dagverksamhet redovisar ett överskott på totalt 12,5 mkr. Hemtjänsten står för 5,4 mkr av överskottet vilket till stor del beror på outnyttjade medel för digitalisering samt att medel för oförutsedda händelser inte har förbrukats. Hemtjänstens resultat påverkas också positivt av att volymen minskat efter införandet av tids och insatsregistreringen och myndighetens arbete med rättsäker och effektiv handläggning, samtidigt som den tyngs av att verksamheten i egen regi inte har lyckats ställa om sin verksamhet till den minskade volymen. Korttidsvården visar ett resultat på 0,4 mkr.

Utskrivningsklara redovisar ett överskott på 2,5 mkr vilket främst beror på att leverantörer inte har fakturerat för tidigare års kostnader. Dagverksamheten redovisar ett överskott på 4,1 mkr där den främsta orsaken är minskade kostnader för turbundna resor.

Området **särskilt boende** redovisar ett överskott på 16,7 mkr. Servicehusen står för 2,8 mkr av resultatet på grund av minskade volymer. Vård- och omsorgsboendena står för 13,9 mkr av resultatet. Ej förbrukade medel för digitalisering och personalutveckling samt färre boendeplaceringar är de stora orsakerna bakom överskottet för vård- och omsorgsboendena.

Nettokostnaderna har totalt sett ökat med 13,9 mkr. Området **gemensamt** ökar med 11,3 mkr, **Särskilt boende** med 10,5 mkr medan **Ordinärt boende** och **övriga** områden minskar med -7,8 mkr. Anledningen bakom de ökade kostnaderna för området gemensamt är framförallt en uppbokning av semesterlöneskulden samt kostnader för staben. För **Särskilt boende** är det framförallt öppnandet av Wijbacken som ligger bakom ökningen och för **ordinärt boende** minskar kostnaderna med anledning av lägre volymer, billigare turbundna resor samt att leverantörer inte har fakturerat för utförda tjänster.

Både KF-mål 1 "*Brukarna ska uppleva delaktighet och kvalitet i insatserna*" och KF-mål 2 "*Andelen äldre som upplever trygghet i äldreomsorg ska öka*" har indikatorer som mäts genom Socialstyrelsens årliga brukarundersökning. Undersökningen genomfördes i våras och presenterades i höstas.

KF-mål 1 har inte uppfyllts av hemtjänst och särskilda boenden. Åtgärder för att förbättra resultatet till nästa brukarundersökning är bland annat att utveckla arbetet med social dokumentation som bättre ska spegla brukarnas behov. Den dagliga planeringen ska utvecklas utifrån brukarens behov och för att öka kontinuiteten. För att förstärka arbetet med kost, måltidsmiljöer och rehabiliterande arbetssätt har en dietist anställts. Under året har ett antal aktiviteter genomförts, som utbildning i geriatrisk basnutrition till samtliga sjuksköterskor, måltidsutbildning och kostombudsutbildning. Inom ramen för Kultur 365 genomför kultur- och fritidskontoret olika aktiviteter för äldre som bor hemma eller på vård- och omsorgsboende. Bedömningen blir därmed **Har brister**.

KF-mål 2 är i stort sett uppnått av särskilda boenden men inte av hemtjänsten. Även i detta fall kommer hemtjänsten att fortsätta arbetet med att förbättra den dagliga planeringen. En optimal planering tar hänsyn till kontaktmannaskap, bättre kontinuitet och hjälp på överenskommen tid. Det är en nödvändig åtgärd för att få brukarna att känna sig nöjda, trygga och känna förtroende för personalen. Eftersom särskilda boenden i stort sett uppnår målet blir bedömningen **Har brister**.

Sjukfrånvaron ligger för en tolv månadersperiod på 9,1 procent, vilket är högre än nämndens målnivå på 8,0 procent. Trots att målet inte nåts så har sjukfrånvaron minskat under 2017 och är lägre än 2016. Bedömningen blir därmed **Har brister**. Den totala GEH-bedömningen för nämnden avseende KF-mål blir **Har brister**.

1. Ekonomi

Resultat och nettokostnadsutveckling för nämnden

1.1.1 Nämndövergripande nivå

Resultatet för äldreomsorgsnämnden är 31,1 mkr. Större delen av resultatet förklaras av att endast 2,0 mkr av avsatta extramedel på 20,2 mkr för digitaliseringsprojekt och oförutsedda utgifter har förbrukats. De ej förbrukade extramedlen består av 7,2 mkr till oförutsedda händelser, där inget har förbrukats. 5,0 mkr till digitalisering av hemtjänsten där 1,5 mkr har förbrukats samt 3,0 mkr till digitaliseringen av särskilda boenden där inget har förbrukats. Verksamheten har genomfört utbildningsinsatser under hösten i digital dokumentation för motsvarande 1 mkr, men kostnaderna ligger inom respektive verksamhetsområde. På grund av det stora arbetet med införande av tid- och insatsregistrering inom hemtjänsten har det inte funnits tillräckligt med personal för att kunna slutföra alla planerade digitaliseringsprojekt under året. Införande av tid- och insatsregistrering är en nödvändig grund för det vidare arbetet med kvalitet och effektiviseringar inom hemtjänstens område. Trots att medlen inte använts, så har det under året skett en stor utveckling inom verksamheten. Allt utvecklingsarbete medför inte heller ökade kostnader.

Efter aprilbokslutet tilldelade kommunfullmäktige nämnden 5,0 mkr för systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete till framtida äldreomsorg där 0,5 mkr har förbrukats. Under sommaren anlätades ett konsultbolag för att ta fram en långsiktig plan för framtidens äldreomsorg. Under hösten togs ett utkast till femårsplan fram med hjälp av djupintervjuer med chefer inom äldreomsorgen, politiker, intresseorganisationer, brukare och medarbetare. Ett första utkast har kommit till kontoret och planen kommer att redovisas under våren. Därefter kommer det tas fram en plan för hur implementeringen ska ske i verksamheten. Resultatet påverkas också positivt med 2,3 mkr av att leverantörer inte har och inte kommer att fakturera för tidigare års kostnader för utskrivningsklara.

Nettokostnaderna är 13,9 mkr högre än föregående år. Kostnaderna har minskat med 71,4 mkr. Det beror på färre köp av hemtjänsttimmar, färre köp av vårdtyg på korttidsboenden och köp av färre boendeplaceringar. Lönesatsningar (6 mkr) och att Wijbacken utökade sin personalstyrka i samband med nio nya platser i början av året (4 mkr) har bidragit till 10,0 mkr av ökningen. Därtill kommer att hemtjänsten i egen regi inte lyckats ställa om sin personal till den minskade volymen och ökat personalkostnaderna med cirka 4 mkr. Dessutom har personalkostnaderna för hälso- och sjukvården ökat med cirka 6 mkr.

Intäkterna har minskat med 86,9 mkr. Det beror på att nämnden nu fått nämndbidrag, istället för försäljningsintäkter av kommundelarna, i samband med att all äldreomsorg inom kommundelarna övergick till äldreomsorgsnämnden.

1.1.2 Verksamhetsnivå

Tabell 1: Sammanställning resultat och nettokostnadsutveckling¹

Tkr	Nämndbidrag	Resultat	Nettokostna d	Nettokostna d	Nettokostna d
	2017	2017	2017	2016	2015
Administration	41 722	2 306	39 416	29 535	31 007

¹ Resultat perioden föregående år inklusive äldreomsorgen som då tillhörde kommunalnämnderna.

Bemanningservice	2 857	0	2 857	2 848	2 794
Bostadsanpassning	6 074	1 805	4 270	5 657	6 531
Hälso- och sjukvård	37 186	-3 002	40 188	37 373	32 360
Summa gemensamt	87 839	1 109	86 730	75 413	72 692
Hemtjänst	196 560	5 452	191 108	194 656	204 246
Korttidsvård	43 250	376	42 874	41 083	44 186
Utskrivningsklara	500	2 534	-2 034	183	551
Dagverksamhet	29 417	4 123	25 295	27 619	24 976
Summa ordinärt boende	269 727	12 485	257 242	263 540	273 960
Servicehus	5 550	2 810	2 740	3 441	5 387
Vård- och omsorgsboende	317 324	13 886	303 438	292 270	286 315
Summa särskilt boende	322 874	16 696	306 178	295 711	291 702
Förebyggande	3 886	342	3 544	4 380	2 672
Tillagningskök	522	505	17	919	1 425
Nämnd	1 188	-73	1 261	1 136	1 094
Summa övrig verksamhet	1 710	431	1 279	2 055	2 519
Riksfärdstjänst	80	5	75	51	70
Nämnden totalt	686 116	31 067	655 049	641 151	643 614

Gemensamt

Området gemensamt, som består av kostnader för myndigheten, bemanningservice, bostadsanpassning och hälso- och sjukvårdsinsatser, har ett positivt resultat jämfört med budget med 1,1 mkr. Det positiva resultatet beror främst på att endast 3,5 mkr av 12,7 mkr i avsatta medel för oförutsedda händelser och extra medel för systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete har använts. Vidare påverkas resultatet positivt av ett överskott på 1,8 mkr för bostadsanpassning. Resultatet påverkas negativt av uppbokade kostnader med 5,6 mkr för semesterlöneskuld som inte har registrerats in i ekonomisystemet från lönesystemet. Dessa kostnader ska till största del tillhöra områdena hemtjänst, korttidsvård, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboende. Resultatet påverkas också negativt av hälso- och sjukvårdens resultat med 3,0 mkr. Hälso- och sjukvårdens negativa resultat beror framförallt på kostnader för bemanningstjänster samt lägre intäkter.

Prognosen i augusti var ett överskott på 3,1 mkr. Skillnaden i prognosen förklaras i huvudsak av att hälso- och sjukvårdens underskott hamnade på -3,0 mkr istället för prognostiserade -1,6 mkr. Anledningen är ökade kostnader för bemanningstjänster.

Nettokostnaderna för området gemensamt har ökat med 11,3 mkr, vilket motsvarar 15 procent. Det beror främst på den uppbokade semesterlöneskulden med totalt 5,6 mkr, kostnader för administration för staben 3,0 mkr samt att hälso- och sjukvården har ökat sina nettokostnader med 2,8 mkr. Bostadsanpassningen minskar nettokostnaderna 1,4 mkr.

Ordinärt boende

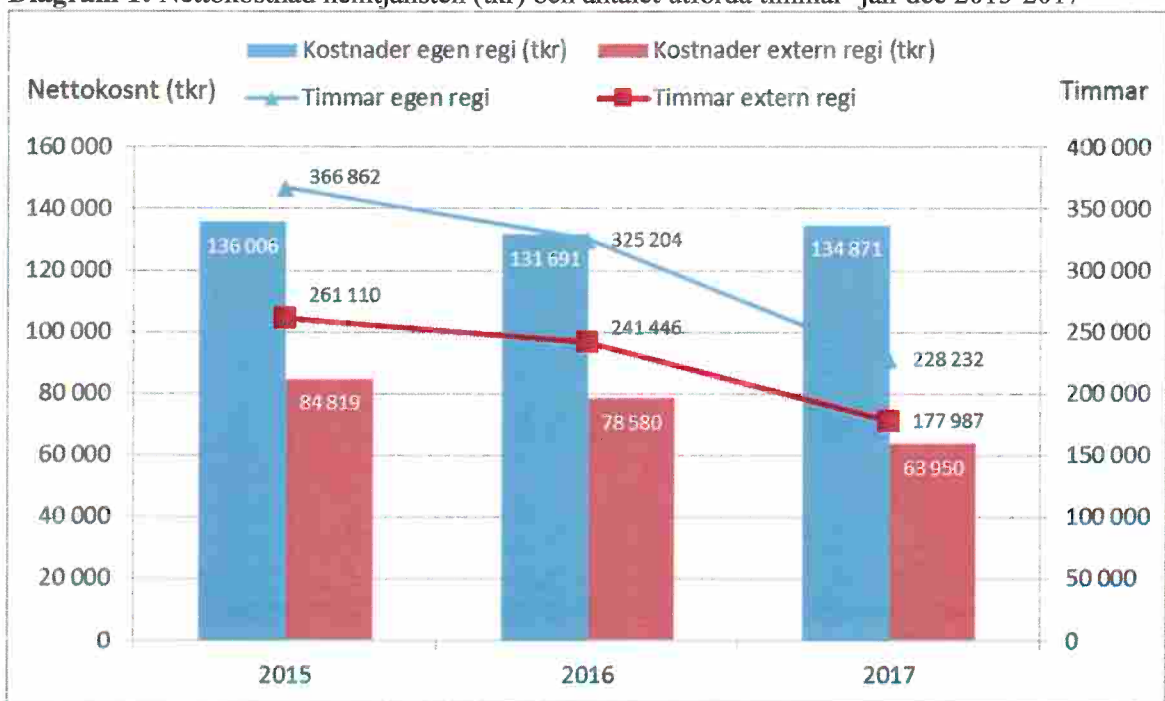
Hemtjänst

Hemtjänsten redovisar ett positivt resultat för helåret med 5,4 mkr. Resultatet påverkas positivt av att 3,5 mkr av de 5,0 mkr avsatta medel för digitalisering av hemtjänsten inte har använts, samt att inget av de

2,5 mkr extramedel för oförutsedda händelser har gått åt. Resultatet påverkas även positivt med 47 mkr av att de utförda timmarna har minskat mot budget. Den stora anledningen är införandet av tids och insatsregistreringen, men även myndighetens arbete med rätt beslut efter behov har påverkat volymerna. I volym är minskningen 121 156 timmar (23,8 procent). Verksamheten i egen regi försöker ställa om sin bemanning utifrån den minskade volymen, men har inte lyckats vilket påverkar resultatet negativt med - 49,0 mkr. Under 2018 kommer verksamheten arbeta med ett antal åtgärder för att ställa om verksamheten och anpassa bemanningen för att sänka kostnaderna. Det kommer bland annat att ske månadsvisa uppföljningar av schemaplaneringen och utförd tid. Det har anställts en projektledare för att samordna arbetet och en organisationsöversyn pågår. Mer information finns under rubriken särskilda uppföljningar.

Prognosen från augusti var ett resultat på 4,0 mkr. Avvikelsen mot prognosen beror framförallt på att verksamheten hade beräknat att en större del av avsatta medel för digitalisering av hemtjänsten skulle gå åt under resten av året.

Diagram 1: Nettokostnad hemtjänsten (tkr) och antalet utförda timmar² jan-dec 2015-2017

Nettokostnaderna för hemtjänsten har minskat med 3,5 mkr, eller 1,8 procent. Det beror främst på lägre kostnader för köp av hemtjänst. Antalet timmar har minskat med 145 452 jämfört med föregående år. Det motsvarar en minskning med 27,2 procent. Minskningen i volym beror på att man efter digitaliseringen kan mäta utförd tid jämfört med tidigare då man rapporterade utförd tid. Myndigheten arbetar även med att brukarna ska ha rätt beslut genom täta uppföljningar. Anledningen till att timmarna sjunker i snabbare takt än nettokostnaderna är att hemtjänsten i egen regi inte klarar av att ställa om bemanningen till det lägre antalet timmar.

² Avser utförda timmar i egen regi över och under 65 år samt servicehus samt köp av timmar i extern regi över 65 år.

Korttidsvård

Korttidsvården redovisar ett positivt resultat för perioden med 0,4 mkr. En stor positiv effekt på resultatet beror på 1 747 färre vårddygn än planerat (1,9 mkr). Detta förklaras delvis av arbetet med ”Trygg och säker hemgång”, som arbetar med att få rätt insatser i hemmet i samband med hemgång från sjukhus, vilket har minskat behovet av placeringar på korttidsboende. Behovet av korttidsplatser har även minskat på grund av att Wijbackens vård- och omsorgsboende öppnade nio nya platser. Verksamheten i egen regi har ett underskott på 1,2 mkr men har arbetat fram effektivare rutiner för snabbare verkställighet i egen regi, vilket minskar behov av placeringar i extern regi. Färre vårddygn leder också till lägre brukarintäkter med 0,3 mkr.

Prognosen i augusti var ett överskott på 2,3 mkr. Avvikelsen mot prognosen beror på fler vårddygn än beräknat (-1,1 mkr) samt att korttidsboendet i egen regi gick sämre än väntat (-0,5 mkr).

Nettokostnaderna för korttidsvården har ökat med 1,8 mkr eller 4,4 procent. Anledningen är att brukarintäkterna har minskat på grund av den lägre volymen med 1418 dygn, men att kostnaderna för korttidsboendet i egen regi har ökat med 1,1 mkr, samt att priserna för externa köp av dygn har ökat något.

Utskrivningsklara

Inom området utskrivningsklara finns ett överskott på 2,5 mkr, vilket beror på att leverantörer inte har fakturerat för tidigare års kostnader. Detta ligger också i linje med prognosen i augusti.

Nettokostnaderna för utskrivningsklara har minskat med 2,2 mkr på grund av att årets resultat förbättras med tidigare års kostnader som leverantörer inte har fakturerat för.

Dagverksamhet

Dagverksamheten, som består av dagverksamhet och turbundna resor, redovisar ett överskott för perioden på 4,1 mkr. Anledningen är billigare turbundna resor (+2,3 mkr), högre intäkter (+0,8 mkr) samt lägre personalkostnader (+1,0 mkr).

Prognosen i augusti var ett överskott på 3,5 mkr. Avvikelsen beror på de ökade intäkterna och lägre personalkostnaderna.

Nettokostnaderna för dagverksamheten har minskat med 2,3 mkr, vilket till största del beror på nytt avtal för turbundna resor. Arbete har även gjorts för att minska antalet dubbelbemannade taxiresor och istället ha hemtjänstinsatser för att stötta vid avfärd och hemkomst till och från dagverksamhet.

Särskilt boende

Servicehus

Området servicehus redovisar ett överskott för perioden på 2,8 mkr. Detta beror på 7 232 färre antal timmar än budgeterat på grund av färre brukare. Inga nya brukare kan få servicehusbeslut, däremot kan de brukare som är kvar få beslut om förändrat antal timmar, när uppföljning av beslut görs.

Prognosen förväntades bli ett överskott på 2,0 mkr. Den positiva avvikelsen beror på att volymen blev lägre än förväntat.

Nettokostnaderna sjunker med 0,7 mkr vilket motsvarar 20,4 procent. Att kostnaderna inte sjunker i samma takt som volymerna som sjunkit med 50 procent beror delvis på att brukarnas behov ändras i takt med att de blir äldre samtidigt som att den stora minskningen av hemtjänsttimmar i huvudsak utförs av egen regi, som inte har lyckats sänka sina kostnader i samma takt.

Vård- och omsorgsboende

Vård- och omsorgsboende redovisar ett överskott på 13,9 mkr för perioden. Det beror på att det för året finns 3,0 mkr avsatta för digitaliseringen inom vård- och omsorgsboenden, vilket inte har gått åt. Under hösten har det genomförts utbildningar för samtliga medarbetare inom digital dokumentation vilket kostat ungefär 1 mkr. Dessa kostnader finns dock på respektive enhet, då det i huvudsak varit vikariekostnader som uppstått. Vidare beror resultatet på att avsatta medel för personalutveckling på 2,3 mkr inte har använts. På samma sätt som ovan så har utbildning skett, däremot så finns det idag inte en fungerande process, så vikariekostnader för utbildning kan styras till separata kostnadsställen utan mycket manuellt arbete. Det innebär att kostnader för utbildning finns inom respektive enhet. Därtill tillkommer vakanta tjänster som påverkar resultatet positivt med 1,6 mkr samt 14 färre boendeplaceringar med en besparing på 5,7 mkr. Myndigheten planerade fler platser i budgeten, men av flera olika skäl så har dessa platser inte utnyttjats. Vissa väljer till exempel att vara kvar hemma med hemtjänst och andra bor på korttids i avvaktan på "rätt" boende. Många brukare/anhöriga har önskemål om särskilda placeringar och det finns inte alltid plats just där det önskas. Wijbacken öppnade nio nya platser, vilket medförde att behovet av att köpa placeringar i extern regi minskade något samtidigt som avgiftsintäkterna ökade med 1,0 mkr.

Prognosen efter augusti månads bokslut förväntades bli ett överskott på 7,3 mkr, varav 5,0 mkr på grund av färre köp av boendeplaceringar i extern regi och 2,3 mkr på grund av att alla medel för digital dokumentation och utbildning inte skulle förbrukas. Högre brukarintäkter, ej förbrukade avsatta medel och vakant metod- och demensutvecklare är de stora förklaringarna till avvikelsen.

Nettokostnaderna för vård- och omsorgsboende har ökat med 11,2 mkr, vilket motsvarar 3,8 procent. Lönekostnaderna har ökat med 10,0 mkr vilket dels beror på löneökningar (6 mkr) men också på Wijbackens utökande under våren (4 mkr). Nettokostnaderna påverkas även av att volymen ökat med i genomsnitt två placeringar, vilket motsvarar cirka 1,2 mkr. Externa köp har ökat med 5,0 mkr men kompenseras av att brukarintäkterna och internförsäljningen har ökat, samt att föregående år fick verksamheten vite på 2,0 mkr vilket inte skett i år.

Övrig verksamhet

Övrig verksamhet redovisar ett resultat på 0,4 mkr. Anledningen är vakant personal och att det i budgeten inte låg kompensation för samordnad varutransport.

Nettokostnaderna för övrig verksamhet har minskat med 0,8 mkr på grund av att verksamheten för Bergviks vårdshus har upphört, vilket medfört lägre personalkostnader.

1.1.3 Särskilda uppföljningar**Morgondagens hemtjänst**

Nämnden fick i uppdrag av KS (KS § 194, 2015-11-03) att genomföra en genomlysning av hemtjänstverksamheten i kommunen. Detta för att analysera orsakerna bakom att nettokostnaden inte sjunker i samma takt som volymerna. Nedan följer en tabell med genomförda aktiviteter och effekter samt kommande aktiviteter inom ramen för Morgondagens hemtjänst. Projektet slutfördes under december 2017 och redovisas i sin helhet under våren 2018. Se sammanfattande tabell nedan kring orsak, delmål och uppnådda resultat.

Problem- område	Orsak	Delmål	Resultat
Rättsäkerhet, riktlinjer	Rak summering av schabloner har gett brukare med många insatser mycket tid	Den beviljade tiden överensstämmer med brukarnas egentliga	Den beviljade tiden bedöms överensstämma med brukarnas behov på övergripande nivå

och schabloner	Diskrepans i handläggarnas bedömningar Brister i uppföljning av beslut Ersättningsnivån är för låg för att täcka kostnaderna för en utförd hemtjänststimme	behov av omsorg Beviljad tid ska inte vara högre än i jämförbara kommuner	och det totala antalet beviljade timmar är nu 39 000. Den genomsnittliga tiden per brukare och månad har minskat från 50 till 39, vilket är i linje med jämförbara kommuner.
Produktivitet hos utföraren	Saknar kunskap och stöd för en effektiv planering Brister i kunskap om effektivitet i egen regi Regelverket kring Bemanningsservice behöver uppdateras	Möjlighet att göra en effektiv planering. För att uppnå en god styrning ska fyra parametrar enligt RKA följas varje månad: • Antal tillgängliga personaltimmar • Antal beviljade timmar • Antal planerade timmar • Antal arbetade timmar hos brukare	Effektiviteten i digital planering har inte nått önska gräns vid projektslut Alla fyra parametrar följs upp och analyseras varje månad, dock dröjer det två månader för att få det exakta svaret på Antal arbetade timmar pga att vikarierna registreras först månaden efter.
Datakvalitet i verksamhetssystem	Saknas kunskap om bristerna Bristfällig kontroll av tillförlitligheten i officiell statistik och andra rapporter	Den offentliga statistiken avseende hemtjänst att bli korrekt. Bättre användning av verksamhetssystemet generellt	Officiell individstatistik, SoL som skickas till socialstyrelsen varje månad har sedan 2017 uppnått en bra kvalitet. I dag korrigeras eventuella brister direkt genom att handläggare och utförare får regelbunden återkoppling. Återkopplingen gör att det i dag finns en kunskap om eventuella brister.
Digitala stödsystem	Saknar digitala beställningar till alla utförare Saknar digitalt system för att ha kontroll på verkligt utförd tid Saknar digitalt planeringssystem Saknar system för digital dokumentation Behov av utveckling av behörighet och säkerhet för digitala system	Arbetstiden i större utsträckning skulle fokusera på arbetet direkt hos brukaren. Tillgång till schema och dokumentation direkt i det digitala stödet. Tiden som utförs hemma hos brukaren ska registreras digitalt.	Säkerhetslösningen gör att tekniken är svår att hantera. Ökning av arbetstiden som direkt berör brukaren har inte nått önskat läge All personal har schema och dokumentation direkt i sina telefoner Alla registrerar utförd tid digitalt hemma hos brukaren

1.1.4 Statsbidrag och återsökningar

Återsökning Statsbidrag från Migrationsverket

Avseende år	Ansökt	Erhållit året efter	%	Avslag	Saknas beslut
2012		942 tkr			
2013	6 689 tkr	5 800 tkr	87 %	889 tkr	0 tkr
2014	5 472 tkr	5 211 tkr	95 %	199 tkr	62 tkr
2015	5 448 tkr	5 109 tkr	94 %	339 tkr	0 tkr
2016	4 165 tkr	4 076 tkr	98 %	89 tkr	0 tkr

Återsökningar från Migrationsverket görs året efter att kostnaderna har uppstått. Under 2017 återsöktes totalt 4,2 mkr avseende år 2016. Under de senaste åren har verksamheten erhållit mellan 87 till 97 procent av återsökt belopp.

Stimulansbidrag för ökad bemanning inom äldreomsorgen

Äldreomsorgsnämnden ansökte om 15 mkr i stimulansbidrag för ökad bemanning inom äldreomsorgen för 2017. Fördelning har gjorts till egen regi och extern regi i enlighet med antalet brukare. Totalt har 11,7 mkr fördelats till utförare i egen regi och 3,3 mkr till utförare i extern regi. I dagsläget har 4,9 mkr använts av utförare i egen regi och 3,1 mkr av utförare i extern regi (Oxbackshemmet, Attendo, Aleris, Ersta och Eveo).

1.2 Investeringar

1.2.1 KS/KF

Tabell 3: KS/KF investeringar

(tkr)	Totalt anslag MoB 2017	Äkt utfall 2017-12-31	Överskjutande medel 2018
KS/KF investeringsram	1150	765,7	0

Nämnden har totalt 1,2 mkr i beslutade KS/KF investeringar för inventarier i samband med utökningen av Wijbacken och inventarier i samband med ombyggnationen av Mariekällgårdens kök. Totalt har 766 tkr gått.

Ombyggnationen av Mariekällgårdens kök är försenat, vilket medför att de avsatta 300 tkr inte kommer att gå åt förrän nästa år, vilket har beaktats i Mål och budget 2018-2020.

Kapitalkostnader

Totalt beräknas ca 77 tkr äskas för kapitalkostnadskompensation för inventarier för Wijbacken.

1.2.2 Lokaler

Tabell 4: Lokalinvesteringar

(tkr)	Byggskede/datum	Totalt anslag MoB 2017	Ack utfall 2017-12-31	Överskjutande medel 2018
Björkmossen	<i>Under produktion (inflytt beräknas till maj 2018)</i>	187 000	111 961	0
Vård- och omsorgsboende (50-70pl)	<i>Förstudier 2018</i>			
Mariekällgårdens kök	<i>Inflytt beräknas till dec 2018</i>	6 000	141	0

Beslut är taget i mål och budget 2018-2020 att skjuta till 10 mkr till Mariekällgårdens kök. Totalt anslag blir därmed 16 mkr

1.2.3 Nämndsinvesteringar

Tabell 5: Nämndsinvesteringar

(tkr)	Totalt anslag MoB 2017	Ack utfall 2017-12-31
Nämndsinvestering	2282	1 190,5

2. KF-mål och inriktning

KF-mål 1 Brukarna ska uppleva delaktighet och kvalitet i insatserna

Indikator

Brukarnas upplevelse av delaktighet och kvalitet i insatserna

Källa: Socialstyrelsens årliga brukarundersökning

Uppföljning

Andelen brukare inom hemtjänsten som sammantaget är nöjda med hemtjänsten är 78 procent. Förra årets resultat var 83 procent nöjda brukare. Resultatet skiljer sig inte åt mellan de brukare som har kommunal hemtjänst och de som har extern hemtjänst. Andelen brukare i hemtjänst som upplever att personalen tar hänsyn till brukarens egna åsikter och önskemål är 73 procent. Det är en försämring med fem procentenheter jämfört med 2016.

Inom hemtjänsten har mycket hänt under året. Ändrade riktlinjer med minskade volymer som följd, införande av digital social dokumentation, införande av digitalt planeringssystem och registrering av ”kom-och-gå” har sammantaget gett verksamheterna möjlighet att införa nya arbetssätt för att möta de nya kraven. Denna omställning har verksamheterna inte fullt ut klarat av att göra vilket har påverkat brukarnas upplevelse av den hemtjänst de fått.

Andelen brukare på särskilt boende som sammantaget är nöjda är 81 procent vilket ska jämföras med resultatet för 2016 som var 85 procent. Andelen brukare på boende som upplever att personalen tar

hänsyn till brukarens egna åsikter och önskemål är 79 procent och har således sjunkit tre procentenheter sedan 2016.

Resultaten för särskilt boende 2017 har försämrats jämfört med 2016 men inte markant. Det är svårt att göra en analys för särskilda boenden sammantaget eftersom resultatet varierar mellan boenden och respektive fråga, det finns ingen "röd tråd" i resultaten. Analysen bör därför ske på enhetsnivå.

I 2017 års brukarundersökning i Södertälje var svarsfrekvensen för hemtjänst 63 procent (651 personer) och för särskilda boenden 53 procent (216 personer). De frågor som följts upp i bokslutet, både inom ramen för KF-mål men även nämndmål, har en svarsfrekvens på drygt 90 procent både för hemtjänst och särskilda boenden. När det gäller frågan om vem som har svarat är andelen brukare som svarat själva eller med hjälp av någon annan högre än andelen där någon annan svarat när det gäller hemtjänsten. När det gäller särskilda boenden är situationen den omvända.

Åtgärder: Utifrån resultatet av brukarundersökningen kommer kommunens verksamheter att använda sig av bl a metodstöd för att granska och stödja medarbetare i arbetet med social dokumentation och upprättande av genomförandeplaner. Brukarens behov och önskemål ska ligga till grund i den dagliga planeringen. Inom den kommunala hemtjänsten kommer projektledare för digital teknik att stödja och utbilda verksamheternas planerare att använda planeringsverktyget på effektivare sätt. Den externa hemtjänsten kommer också att arbeta med att förbättra planeringen av insatser.

Lägesbedömning i bokslut 2017 för målet: *Har brister*

Inriktning

Antalet äldre ökar och fler har kroniska sjukdomar. Äldreomsorgens verksamheter ska arbeta för en god livskvalitet för de äldre. För att kunna erbjuda en god vård och omsorg behövs boenden som motsvarar behoven. Behoven hos äldre ska därför följas noggrant och en långsiktig och strategiskt hållbar planering i samverkan mellan kontor, bolag och externa aktörer ska tas fram.

En uppföljning av behovet av boende anpassat för äldre inklusive en efterfrågeanalys med de äldres behov och önskemål har genomförts. Utifrån uppföljningen har stadsdirektören fått i uppdrag att:

- Ta fram ett konkret program för framtagande av nästa generations servicehus. Det handlar både om att inventera befintligt fastighetsbestånd och möjligheten till eventuella anpassningar och samt var/hur nyproduktion kan åstadkommas.
- Påskynda planeringen av nästkommande vård- och omsorgsboende och utreda förutsättningarna för att i anslutning till detta även uppföra ett boende motsvarande nästa generations servicehus
- Säkerställa att boende anpassat för äldre (vård- och omsorgsboende, nästa generations servicehus och andra kategoriboenden) beaktas i det strategi- och planarbete som nu pågår för att nå målsättningen om 20 000 nya bostäder.

Metoder och arbetssätt som används inom äldreomsorgen ska så långt som möjligt baseras på forskning och beprövad erfarenhet. Nationella kvalitetsregister och uppföljning av insatser är viktiga delar för att kvalitetssäkra äldreomsorgen. Under 2017 kommer en nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen att presenteras. Denna kommer att vara en viktig utgångspunkt i det fortsatta arbetet.

Inrapportering till nationella kvalitetsregister och uppföljningar av insatser är prioriterade områden. I mars 2017 lämnades ett förslag till regeringen om nationell kvalitetsplan för vård och omsorg om äldre personer (SOU 2017:21 del 1 och 2). Syftet är att genom långsiktiga insatser inom strategiskt viktiga områden säkra utvecklingen av god kvalitet i den framtida äldreomsorgen. Utredningen föreslår åtgärder som syftar till:

- Högre kvalitet och effektivitet
- Bättre förebyggande och rehabiliterande insatser
- Tryggad personalförsörjning
- Användning av välfärdsteknologi.

För att äldre personer ska få vård och omsorg av god kvalitet krävs insatser både från äldreomsorgen enligt socialtjänstlagen och från landstingens och kommunernas hälso- och sjukvård.

Under perioden ska arbetet med kost, måltidsmiljöer och rehabiliterande arbetssätt förstärkas. Genom att arbeta funktionsbevarande och stödja anhöriga som vårdar närstående kan behoven av äldreomsorg skjutas upp. En fortsatt satsning på kulturaktiviteter ger ytterligare möjligheter att stimulera äldre till ett aktivt liv.

Inom äldreomsorgen har en dietist anställts. Aktiviteter som genomförts/genomförs är bl a måltidsutbildning (måltidsmiljö, bemötande vid måltid etc), en kostombudsutbildning för samtliga kostombud och en uppdragsbeskrivning för kostombuden har tagits fram. Samtliga sjuksköterskor har erbjudits utbildning i geriatrisk basnutrition. En rutin för identifiering, förebyggande och behandling av undernäring har tagits fram och en nattfastemätning genomfördes på alla boenden vecka 35. En referensgrupp för måltider och nutrition har bildats. Gruppen ska fungera som ett samarbetsforum med huvudsakligt syfte att bl a utveckla och kvalitetssäkra äldreomsorgens måltider. Dessutom har en inventering av samtliga mottagningskök på boenden genomförts för att kartlägga möjligheten att kunna erbjuda två lunchalternativ.

Inom ramen för Kultur 365 genomför kultur- och fritidskontoret olika aktiviteter för äldre som bor hemma eller på vård- och omsorgsboenden.

Under perioden kommer ett nytt vård- och omsorgsboende i Björkmossen att byggas. Parallellt med det arbetet behöver äldreomsorgsnämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och Telge Fastigheter påbörja planläggningen av ytterligare ett vård- och omsorgsboende för att möjliggöra driftstart 2021.

Planläggning av ett nytt vård- och omsorgsboende har påbörjats i samarbete med samhällsbyggnadskontoret och Telge Fastigheter. För närvarande pågår arbete med att hitta lämplig tomt.

För att stödja ökade aktiviteter vid existerande och nya mötesplatser för äldre inrättas ett särskilt föreningsstöd som blir möjligt för pensionärsorganisationer och andra föreningar att söka medel från. Kriterier för fördelning av dessa medel ska tas fram.

Enligt reglementet för äldreomsorgsnämnden kan nämnden inte besluta om föreningsbidrag. Arbetet med att ta fram kriterier för ett bidrag enligt ovan ska ske i samarbete med kultur- och fritidsnämnden/kontoret.

Att personalen har rätt kompetens är av största vikt. För att kunna möta framtidens krav på en verksamhet med kvalitet behövs hållbara strategier för att attrahera och kompetensutveckla personal. Strategier för långsiktig kompetensförsörjning ska därför tas fram.

HR-enheten kommer att ta fram en övergripande kompetensförsörjningsplan med betoning på bristyrken under första kvartalet 2018. De kommer involvera kontorscheferna. När den planen är klar förväntas kontoren ta fram egna kompetensutvecklingsplaner som förväntas vara klara under 2018. Social- och omsorgskontoret kommer under 2018 att ta fram en kompetensstrategi och kompetensförsörjningsplan. Kompetensstrategi tas fram tillsammans med kontorets verksamhetschefer och HR-enheten. Strategin utgår från ARUBA-modellen där vi ska attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla

medarbetare. Vårt fokus kommer vara på att attrahera, rekrytera och utveckla/behålla medarbetare. Arbetet med det kommunövergripande projektet Hållbar arbetshälsa och kontorets satsning på hållbart nära ledarskap är en del i att utveckla organisationen och arbetsmiljö så att vi blir en attraktiv arbetsgivare som drar till sig kompetent personal och att medarbetare vill arbeta hos oss under många år framöver. Syftet med kompetensförsörjningsplanen är att visa på de vägval, prioriteringar och resurser som kommer att behövas inom kompetensförsörjningsområdet inom hela social och omsorgsområdet. Den kan ses som ett komplement till verksamhetsplanen 2018.

Nämndens mål

Nämndmål: Brukaren ska uppleva delaktighet i vardagen

Indikatorer	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017
Brukarbedömning helhet hemtjänst äldreomsorg	83 %	78 %	89 %
Brukarbedömning helhet särskilt boende äldreomsorg	85 %	81 %	85 %
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hänsyn till åsikter och önskemål, andel	78 %	73 %	87 %
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - hänsyn till åsikter och önskemål, andel	82 %	79 %	85 %
Brukarbedömning biståndsbedömarens beslut är anpassat efter behov	60 %	48 %	73 %

Uppföljning

Andelen brukare inom hemtjänsten som sammantaget är nöjda med hemtjänsten är 78 procent. Förra årets resultat var 83 procent nöjda brukare. Resultatet skiljer sig inte åt mellan de brukare som har kommunal hemtjänst och de som har extern hemtjänst. Andelen brukare i hemtjänst som upplever att personalen tar hänsyn till brukarens egna åsikter och önskemål är 73 procent. Det är en försämring med fem procentenheter jämfört med 2016.

Andelen brukare på särskilt boende som sammantaget är nöjda är 81 procent vilket ska jämföras med resultatet för 2016 som var 85 procent. Andelen brukare på boende som upplever att personalen tar hänsyn till brukarens egna åsikter och önskemål är 79 procent och har således sjunkit tre procentenheter sedan 2016.

Andelen brukare inom hemtjänst som upplever att biståndsbedömarens beslut är anpassat efter brukarens behov har sjunkit från 60 procent 2016 till 48 procent 2017. En förklaring till detta kan vara att riktlinjerna ändrades under året och flera insatser togs bort vilket innebär att många brukare fick nya beslut med ändrat innehåll och färre timmar.

Resultatet innebär att nämndens mål inte uppnås.

Åtgärder: De kommunala hemtjänstverksamheterna kommer att använda sig av bl a metodstöd för att granska och stödja medarbetare i arbetet med social dokumentation och upprättande av genomförandeplaner. De externa hemtjänstverksamheterna arbetar kontinuerligt med att förbättra social dokumentation inklusive genomförandeplaner. Brukarens behov och önskemål ska ligga till grund i den

dagliga planeringen. Inom den kommunala hemtjänsten kommer projektledare för digital teknik att stödja och utbilda verksamheternas planerare att använda planeringsverktyget på effektivare sätt. De externa hemtjänstverksamheterna kommer också att arbeta med att förbättra planeringen av insatser.

På särskilda boenden har samtlig tillsvidareanställd personal har gått utbildning i social dokumentation. Dokumentation kommer att ske på ett nytt sätt, enligt livsområden, som sätter individens behov i fokus. Även på boendena är den dagliga planeringen viktig för att möta brukarnas behov och öka kontinuiteten

Myndigheten avvaktar resultatet av årets brukarundersökning för att se om det försämrade resultatet kvarstår eller om förändringen var tillfällig p g a att många brukare fick nya beslut under 2017. Eventuellt kommer dock myndigheten att komplettera med bla djupintervjuer för att få kunskap om brukarnas upplevelse av biståndshandläggningen.

Lägesbedömning i bokslut 2017 för målet: *Har brister*

Nämndmål: De äldre på särskilt boende ska uppleva måltiden som en trevlig stund på dagen och tycka att maten som serveras smakar bra.

Indikatorer	Resultat 2016	Resultat	Mål 2017
Andel äldre i särskilt boende som uppgett att maten som serveras på det särskilda boendet smakar mycket eller ganska bra.	75 %	73 %	76 %
Andel äldre som uppgett att måltiderna som serveras på det särskilda boendet alltid eller oftast är en trevlig stund på dagen.	70 %	70 %	75 %

Uppföljning

Andelen äldre som upplever att maten smakar mycket bra eller ganska bra uppgår till 73 procent. Det är en minskning med två procentenheter jämfört med 2016. Andelen äldre som upplever att måltiderna är en trevlig stund på dagen uppgår till 70 procent vilket var resultatet även 2016. Resultatet innebär att nämndens mål inte uppfylls fullt ut.

Åtgärder: En dietist har anställts som har/kommer att genomföra olika aktiviteter med syfte att bl a öka personalens kunskap om nutrition och måltidssituationens betydelse.

Lägesbedömning i bokslut 2017 för målet: *Har brister*

Nämndmål: Nämndens verksamheter arbetar systematiskt med att öka graden av digitalisering

Indikatorer	Resultat 2017	Mål 2017
Andel utförda aktiviteter i den digitala handlingsplanen	53 %	100%

Kommentar: Åtta av totalt 15 aktiviteter har genomförts/genomförs inom ramen för handlingsplan för digitalisering. Det är två färre än vad som rapporterades i samband med delårsbokslutet i augusti. Skälet är att upphandling av digitala larm har överprövats och installation har därmed inte kommit igång enligt ursprunglig planering.

Lägesbedömning i årsbokslutet 2017 för nämndmålet: *Har brister*

Nämndmål: Äldreomsorgens personal har rätt kompetens och erhåller kontinuerlig kompetensutveckling

Indikatorer	Resultat 2017	Mål 2017
Andel medarbetare på vård- och omsorgsboende som har adekvat utbildning	-----	85%
Andel medarbetare inom hemtjänst som har adekvat utbildning	-----	75%

Kommentar: I avvaktan på en teknisk lösning är det i dagsläget endast möjligt att ta fram uppgifter manuellt vilket är ett mycket omfattande arbete. Kontoret har därför valt att avvakta med redovisning av utbildningsnivå tills tekniskt stöd finns på plats. Nämndens mål är således inte uppfyllt.

Lägesbedömning i årsbokslutet 2017 för nämndmålet: *Har brister*

1.1 KF-mål 2 Andelen äldre som upplever trygghet i äldreomsorgen ska öka

Indikator

Brukarnas upplevelse av trygghet i äldreomsorgen.

Källa: Socialstyrelsens årliga brukarundersökning

Uppföljning

Andelen brukare i hemtjänsten som känner sig trygga hemma med hemtjänst är 77 procent vilket ska jämföras med resultatet 2016 som var 82 procent. Det var ingen skillnad mellan kommunal och extern hemtjänst.

Andel brukare som upplever trygghet på särskilda boenden har ökat från 86 procent 2016 till 89 procent 2017.

Åtgärder: Som tidigare nämnts kommer den kommunala hemtjänsten att fortsätta arbetet med att förbättra den dagliga planeringen. En optimal planering tar hänsyn till kontaktmannaskap, bättre kontinuitet och hjälp på överenskommen tid. Det är en nödvändig åtgärd för att få brukarna att känna sig nöjda, trygga och känna förtroende för personalen. De externa hemtjänstverksamheterna kommer också att arbeta med att förbättra planeringen av insatser och ökad kontinuitet.

Lägesbedömning i bokslut 2017 för målet: *Har brister*

Nämndens mål

Nämndmål: Andelen äldre som upplever trygghet i äldreomsorgen ska öka

Indikatorer	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel	86 %	89 %	89%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg- förtroende för personalen, andel	88 %	88 %	90 %
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel	82 %	77 %	85 %
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg- förtroende för personalen, andel	84 %	82 %	91 %

Uppföljning

Andelen brukare i hemtjänsten som känner sig trygga hemma med hemtjänst är 77 procent vilket ska jämföras med resultatet 2016 som var 82 procent. Det var ingen skillnad mellan kommunal och extern hemtjänst. Andelen brukare som upplever förtroende för personalen har minskat från 84 procent 2016 till 82 procent 2017. Det är marginell skillnad mellan kommunal och extern hemtjänst.

Andel brukare som upplever trygghet på särskilda boenden har ökat från 86 procent 2016 till 89 procent 2017 vilket innebär att nämndens mål är uppfyllt. Andelen brukare som har förtroende för personalen uppgår till 88 procent vilket motsvarar resultatet från föregående år.

Åtgärder: Som tidigare nämnts kommer den kommunala hemtjänsten att fortsätta arbetet med att förbättra den dagliga planeringen. En optimal planering tar hänsyn till kontaktmannaskap, bättre kontinuitet och hjälp på överenskommen tid. Det är en nödvändig åtgärd för att få brukarna att känna sig nöjda, trygga och känna förtroende för personalen. De externa hemtjänstverksamheterna kommer också att arbeta med att förbättra planeringen av insatser och ökad kontinuitet.

Lägesbedömning i bokslut 2017 för målet: *Har brister*

Den totala GEH-bedömningen för nämnden blir *Har brister*.

3. Personal – Kommunen som arbetsgivare

3.1 KF-mål: Den hållbara arbetshälsan ska öka och leda till att fler medarbetare är friska och i arbete.

Nämndmål: Sjukfrånvaron ska minska

Mätetal	Årsbokslut 2016	Årsbokslut 2017	Målnivå 2017
Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid	9,6 %	9,14 %	8,0 %

Sjukfrånvaron ligger för en tolv månaders period den 31 december på 9,14 procent. Av den totala sjukfrånvaron är 43 procent sjuka längre än 60 dagar. Sjukfrånvaron är lägre än vid årsskiftet år 2016, men når ännu inte ner till nämndens mål på 8,0 procent.

Åtgärder: Verksamheterna fortsätter arbeta med de handlingsplaner för att minska sjukfrånvaron, som verksamheterna har tagit fram. Vidare arbetar verksamheterna i ett flerårigt projekt, "Hållbar arbetshälsa i Södertälje kommun" tillsammans med HR-avdelningen.

Lägesbedömning i bokslutet 2017 för KF-målet: *Har brister*

4. Sammanfattande GEH-bedömning för nämnden

Ekonomi	<i>Bra</i>
Kommunfullmäktiges mål	<i>Har brister</i>
Personalmål	<i>Har brister</i>
Nämndens sammanfattande bedömning	<i>Har brister</i>

5. Internkontroll

Process	Kontrollmål	Ansvarig för att kontroll utförs	Kontrollmetod (inkl frekvens)	Resultat
Handläggning och dokumentation	Alla beslut följs upp minst 1 ggn/år	Myndighetschef	Stickprov 5 % SLU på uppföljningar	Ja
Teknikstöd, Stödprocess: IT	Rutiner finns för att hantera driftstörningar inom IT och telefoni	REC	Uppföljning av att rutiner finns för att säkerställa brukarens trygghet	Hemtjänst: Har infört nytt arbetssätt under året med bl a planering och tid/insatsregistrering. Arbete med rutiner pågår. SÄBO: Lokala rutiner finns för att hantera driftstörningar. Myndighet: Rutiner finns.
Kompetensförsörjning	Alla medarbetare ska ha adekvat utbildning för sitt uppdrag	Myndighetschef	Andel handläggare som har socionomutbildning	59 procent
HSL: Riktlinje för logghantering och åtkomstkontroll	Loggningen granskas kvartalsvis under minst 48 timmar (utförts till 100 %)	REC	SLU och antalet anställda som kontrolleras bör omfatta så många att det motsvarar sannolikheten att varje användare blir granskad minst en gång/år	Resultatenhetschefer och systemförvaltare gör regelbundna loggkontroller och dokumenterar.

RESULTAT OCH BALANSRÄKNING

Bilaga 2 1(2)

Text	Budget Jan 17 - Dec 17	Utfall Jan 17 - Dec 17	Budget- avvikelse
RESULTATRÄKNING (tkr)			
INTÄKTER			
Avgifter och taxor	44 397	48 620	4 223
Hyror och arrenden	29 948	30 618	670
Driftbidrag	20 643	36 436	15 793
Övriga intäkter	19 844	17 524	-2 320
SUMMA INTÄKTER	114 832	133 198	18 366
KOSTNADER			
Personal	-455 166	-471 193	-16 027
Lokaler och anläggningar	-89 209	-89 888	-679
Material och tjänster	-57 512	-59 034	-1 523
Köp av prim verksamhet	-190 725	-158 114	32 611
Bidrag och transfereringar	-6 028	-7 416	-1 388
Övriga kostnader	0	0	0
SUMMA KOSTNADER	-798 640	-785 646	12 994
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD			
Avskrivningar	-2 309	-2 592	-283
	-686 116	-655 040	31 076
Räntenetto	0	-9	-9
Resultat före kommunbidrag	686 116	655 049	-31 067
Kommunbidrag	686 116	686 116	0
Förmedlingsbidrag (kto 79)			
RESULTAT	0	-31 067	

Bokslut

Bokslut

Jan 16 - Mån 13 16 Jan 17 - Mån 13 17

Text

BALANSRÄKNING (tkr)**TILLGÅNGAR**

Anläggningstillg.

9 321 9 040

Omsättningstillg.

8 655 8 465

Fordran internbank

17 976 17 504

S:A TILLGÅNGAR**EGET KAPITAL**

Ingående balans

28 424 14 116

Årets resultat

-14 309 -31 067

SKULDER

Kortfristiga skulder

-58 139 -65 902

Skuld till internbank

26 048 65 349

Långfristiga lån/skulder

S:A SKULD O EGET KAP.

-17 976 -17 505

Diff. tillg / skulder

0 0

Bilaga 2 volymer 2015-2017

Äldreomsorgsnämnden Månad: December

Ordinärt boende

Hemtjänst över 65 år (utförda timmar)													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Egen regi													
Budget	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	23 725	284 700
2017	21 525	21 250	21 172	20 635	20 126	13 317	14 222	14 668	14 239	15 449	15 702	18 552	210 857
2016	25 505	26 085	26 548	26 854	25 367	24 177	22 837	23 105	23 843	23 563	23 031	21 934	292 849
2015	27 645	28 323	28 117	27 750	28 946	28 341	28 288	27 203	26 860	26 320	26 472	25 906	330 171
Extern regi													
Budget	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	19 125	229 500
2017	19 009	18 152	18 351	18 433	17 293	12 053	13 759	13 918	13 107	12 432	12 535	8 945	177 987
2016	20 379	20 376	21 085	20 788	20 421	20 035	19 667	19 834	19 927	19 830	19 717	19 387	241 446
2015	21 335	21 934	22 412	22 248	22 138	21 400	21 138	21 325	21 967	22 249	21 838	21 126	261 110
Totalt													0
Budget	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	42 850	514 200
2017	40 534	39 402	39 523	39 068	37 419	25 370	27 981	28 586	27 346	27 881	28 236	27 497	388 844
2016	45 884	46 461	47 633	47 642	45 788	44 212	42 504	42 939	43 770	43 393	42 748	41 321	534 295
2015	48 980	50 257	50 529	49 998	51 084	49 741	49 426	48 528	48 827	48 569	48 310	47 032	591 281

Antal brukare med insatser i ordinärt boende över 65 år													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Snitt
Egen regi													
2017	922	925	914	938	948	961	980	969	989	1 110	1 101	1 206	997
2016	966	966	949	930	922	893	907	920	939	933	933	932	933
Extern regi													
2017	637	651	633	632	625	624	619	615	608	504	529	421	592
2016	636	654	672	680	681	667	653	650	656	656	657	655	660
Totalt													
2017	1 559	1 576	1 547	1 570	1 573	1 585	1 599	1 584	1 597	1 614	1 630	1 627	1 588
2016	1 602	1 620	1 621	1 610	1 603	1 560	1 560	1 570	1 595	1 589	1 590	1 587	1 592

Södertälje kommun/Bilaga 2 Volymer till årsrapport

Hemtjänst över 65 år (beviljade timmar)													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Egen regi													
2017	22 956	22 853	22 271	21 819	21 587	21 484	21 919	21 531	22 155	21 543	24 410	28 667	273 196
2016	28 716	29 002	29 151	28 390	26 970	25 065	25 198	25 605	26 177	25 299	24 552	23 579	317 705
Extern regi													
2017	19 324	19 370	19 746	19 031	17 897	17 448	17 540	17 265	17 236	18 289	15 166	11 272	209 583
2016	23 404	23 234	23 468	23 080	22 483	21 237	21 356	21 289	21 388	20 993	20 756	20 023	262 712
Totalt													
2017	42 280	42 223	42 017	40 850	39 483	38 932	39 460	38 796	39 391	39 832	39 576	39 939	482 779
2016	52 121	52 236	52 619	51 470	49 453	46 303	46 554	46 894	47 565	46 293	45 308	43 601	580 417

Korttidsboende (dygn)													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Egen regi													
Budget	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	1 144	13 728
2017	1 127	997	1 049	953	1 025	1 098	1 143	1 162	1 120	1 191	1 175	1 143	13 183
2016	1 135	1 045	1 147	1 083	1 168	1 154	1 186	1 173	1 085	1 161	1 075	1 132	13 544
2015	1 089	946	989	960	1 033	986	1 023	1 056	1 029	1 188	1 237	1 111	12 647
Extern regi													
Budget	427	427	427	427	427	427	427	427	427	427	427	427	5 124
2017	224	186	165	36	84	242	434	532	401	468	615	535	3 922
2016	573	590	449	267	340	390	382	577	486	401	295	344	5 094
2015	833	618	721	336	295	403	587	562	571	473	511	347	6 257
Totalt													
Budget	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	1 571	18 852
2017	1 351	1 183	1 214	989	1 109	1 340	1 577	1 694	1 521	1 659	1 790	1 678	17 105
2016	1 708	1 635	1 596	1 350	1 508	1 544	1 568	1 750	1 571	1 562	1 370	1 476	18 638
2015	1 922	1 564	1 710	1 296	1 328	1 389	1 610	1 618	1 600	1 661	1 748	1 458	18 904

Särskilt boende

Servicehus (timmar)													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Egen regi													
Budget	699	699	699	699	699	699	699	699	699	699	699	699	8 388
2017	302	325	295	270	254	149	173	129	106	109	86	111	2 308
2016	682	489	530	577	607	447	492	360	374	377	368	350	5 653
2015	698	710	715	645	632	686	684	759	768	791	774	769	8 631
Extern regi													
Budget	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	3 000
2017	212	212	214	217	212	103	165	125	118	137	34	98	1 848
2016	247	237	283	263	200	201	188	189	209	201	216	215	2 649
2015	174	172	173	175	179	178	172	176	181	176	223	220	2 199
Totalt													
Budget	949	949	949	949	949	949	949	949	949	949	949	949	11 388
2017	514	537	509	487	466	252	339	255	224	246	119	209	4 156
2016	929	726	813	840	807	648	680	549	583	578	584	565	8 302
2015	872	882	888	820	811	864	856	935	949	967	997	989	10 830

Särskilt boende inkl psykiatri (helårsplaceringar)													
	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Snitt
Egen regi													
Budget	428	428	428	428	428	428	428	428	428	428	428	428	428
2017	420	421	428	429	429	428	428	428	429	428	427	427	427
2016	422	421	422	425	420	423	420	425	425	423	423	424	423
2015	406	405	405	405	405	408	405	405	404	424	424	423	410
Extern regi													
Budget	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101	101
2017	82	89	88	88	89	88	87	87	89	89	91	98	89
2016	90	89	92	92	93	93	88	89	90	89	90	90	90
2015	121	118	116	110	109	110	109	109	111	94	92	92	108
Totalt													
Budget	529	529	529	529	529	529	529	529	529	529	529	529	529
2017	502	510	516	517	518	516	515	515	518	517	518	525	516
2016	512	510	514	517	513	515	508	514	515	512	513	514	513
2015	527	523	521	515	514	518	514	514	515	518	516	515	517

Rapport | 2017-12-31

Personalbokslut 2017

Social- och omsorgskontoret

Inledning

Social- och omsorgskontoret sammanställer varje år ett personalslut. Avsikten med personalslutet är att ge en aktuell bild av Social- och omsorgskontoret ur ett personalekonomiskt perspektiv, med jämförelser bakåt i tiden.

Personalbild

Antal årsarbetare	2015	2016	2017
Social o omsorgskontoret	2087	2028	2038
Totalt kommunen	5545	5556	5573

Personalomsättning	2015	2016	2017
Social- o omsorgskontoret	13%	16%	15%
Totalt kommunen	12%	15%	14%

Arbetad tid av timavlönade, Omräknat till antal årsarbetare

2015	2016	2017
356	390	364

Antal annonserade tjänster

2015	2016	2017
519	570	303

Antalet annonserade tjänster har minskat i förhållande till 2016. Detta är orsakat av ett byte av rekryteringssystem. Dessa siffror för 2017 är under perioden mars till december 2017.

Mångfald

Medelålder	2015	2016	2017
Kvinnor	43,8	45,1	44,3
Män	44,7	44,4	44,2
Totalt	44,0	45,0	44,3

Andel medarbetare per åldersgrupp

	2015	2016	2017
-29	15%	16%	15%
30-39	21%	21%	21%
40-49	26%	26%	25%
50-59	27%	27%	28%
60-	10%	11%	11%

Könsfördelning	2015	2016	2017	2017*
Kvinnor	85%	84%	85%	49%
Män	15%	16%	15%	51%

(*avser jämförelse med Södertälje kommuns befolkning)

Andel medarbetare med utländsk bakgrund

	2015	2016	2017	2017*
Medarbetare	44%	45%	46%	58%
Chefer	25%	29%	-	-

(*Södertälje kommuns befolkning, i arbetsför ålder)

Personalkostnader

Totala personalkostnader (tkr)

2015	2016	2017
1 118 097	1 157 951	1 202 036

Totala lönekostnader (tkr)

2015	2016	2017
1 084 738	1 121 681	1 166 806

Övertid och fyllnadstid (tkr)

2015	2016	2017
8 330	9 101	12 061

Sjuklön dag 1-14 (tkr)

2015	2016	2017
12 025	12 386	13 534

Sjuklön dag 14- (tkr)

2015	2016	2017
1 437	1 751	1 660

Medellön för tillsvidareanställd personal

	2015	2016	2017
Social- och omsorgskontoret	26 577	27 398	27 881
Totalt kommunen	28 870	30 008	30 839

Sjuktal

(* avser jämförelse med kommuns medarbetare totalt)

	2015	2016	2017	2017*
Kön				
Kvinnor	10,05	8,92	8,58	7,32
Män	5,60	4,61	4,91	3,86
Ålder				
-29 år	9,70	5,93	6,26	5,59
30-49 år	9,04	7,96	7,70	6,09
50- år	9,48	9,42	8,97	7,50
Totalt	9,31	8,23	8,00	6,60

Anges i procent

Korttidsjukfrånvaro i procent

	2017	2017*
Kön		
Kvinnor	3,17	2,87
Män	2,29	2,53
Totalt	3,03	2,69

Arbetsmiljö

Indexvärde HME

2015	2016	2017
75	74	73

Anmälda olycksfall och tillbud

2015	2016	2017
625	900	822

Under året har projektet Hållbar arbetshälsa pågått och flera aktiviteter och utbildningar har rört områdena arbetsmiljö och hälsa.

Sammanfattning av måluppfyllelse

- ☐ **Den hållbara arbetshälsan ska öka och leda till att fler medarbetare är friska och i arbete**

Lägesbedömning av målet för kontoret:

Har brister

Se nämndernas rapporter

- ☐ **Index för hållbart medarbetarengagemang ska bibehållas eller öka för verksamheter med låga värden.**

Lägesbedömning av målet för kontoret:

Har brister

Se nämndernas rapporter